

01. Typy czynności i ich zależności

Typy czynności

Ponieważ liczba typów czynności w domyślnym modelu jest duża, rozdzielono je na kilka kategorii. Kolejne podsekcje zawierają informacje o poszczególnych kategoriach.

Biblioteka cyfrowa (dLibra)

Typy czynności w tej kategorii związane są z obiektem (publikacją) w bibliotece cyfrowej. Obejmują takie czynności jak wprowadzenie metadanych obiektu, przypisanie do kolekcji oraz nadanie praw użytkownikom. Wszystkie czynności w tej kategorii są nieobowiązkowe, to znaczy można ich nie wskazywać do wykonania podczas definiowania konkretnego zadania. Jeśli czynności te zostaną wskazane do wykonania to nie mogą zostać pominięte. Nie podlegają też obowiązkowej weryfikacji, przy czym można wymusić weryfikację czynności podczas definiowania zadania.

Nazwa typu czynności	Opis	Uwagi
Metadane kompletne po polsku	Wprowadzenie do dLibry metadanych obiektu w języku polskim. Metadane mogą być zaimportowane z cyfrowego katalogu bibliotecznego lub tworzone bezpośrednio w dLibrze.	
Metadane kompletne po angielsku	Wprowadzenie do dLibry metadanych obiektu w języku angielskim. Metadane mogą być zaimportowane z cyfrowego katalogu bibliotecznego lub tworzone bezpośrednio w dLibrze.	
Hasła przedmiotowe po polsku	Wypełnienie w opisie obiektu w dLibrze polskich haseł przedmiotowych, czyli ustandaryzowanej listy haseł przygotowanej zgodnie z wybranym językiem haseł przedmiotowych. Jeśli opis został zaimportowany z systemu katalogowego i zawiera już hasła przedmiotowe, czynność sprowadza się jedynie do ich weryfikacji.	
Hasła przedmiotowe po angielsku	Wypełnienie w opisie obiektu w dLibrze angielskich haseł przedmiotowych, czyli ustandaryzowanej listy haseł przygotowanej zgodnie z wybranym językiem haseł przedmiotowych. Jeśli opis został zaimportowany z systemu katalogowego i zawiera już hasła przedmiotowe, czynność sprowadza się jedynie do ich weryfikacji.	
Słowa kluczowe po polsku	Wypełnienie w opisie obiektu w dLibrze polskich słów kluczowych. Słowa kluczowe nie podlegają tak ścisłym standardom, jak hasła przedmiotowe. Czynność ta może być wprowadzona zamiast lub równolegle do wypełnienia haseł przedmiotowych.	
Słowa kluczowe po angielsku	Wypełnienie w opisie obiektu w dLibrze angielskich słów kluczowych. Słowa kluczowe nie podlegają tak ścisłym standardom, jak hasła przedmiotowe. Czynność ta może być wprowadzona zamiast lub równolegle do wypełnienia haseł przedmiotowych.	
Ustalenie praw autorskich	Ustalenie, czy i na jakich zasadach biblioteka może udostępniać obiekt cyfrowy. Wykonywanie takiej czynności może trwać bardzo długo, ponieważ często jest związane z odszukaniem autora utworu, skontaktowaniem się z nim i oczekiwaniem na odpowiedź.	Czynności tego typu mają przypisany parametr Rezultat . Po uzyskaniu odpowiedzi autora, w parametrze tym można zapisać, czy udzielił on zgody na udostępnianie, czy jej odmówił.
Przypisanie do kolekcji	Zaznaczenie w systemie dLibra, w których kolekcjach ma się znaleźć obiekt cyfrowy.	
Nadanie uprawnień do odczytu	Zdefiniowanie w systemie dLibra uprawnień użytkowników do obiektu cyfrowego. Uprawnienia te mogą zostać zmienione po zakończeniu czynności Ustalenie praw autorskich.	Czynności tego typu mają przypisany parametr Udostępnianie . Pozwala on zapisać wskazówkę dla wykonawcy czynności, czy obiekt cyfrowy ma być dostępny w sieci Internet, czy tylko w sieci lokalnej.
Wypełnienie atrybutu prawa w dLibrze	Wypełnienie informacji o prawach w metadanych obiektu cyfrowego. Informacja ta może zostać zmieniona po zakończeniu czynności Ustalenie praw autorskich.	

OPAC - katalog on-line

Ta kategoria grupuje czynności związane z wprowadzeniem lub aktualizacją informacji o obiekcie w zewnętrznych katalogach, dostępnych publicznie przez Internet (OPAC - ang. *Online Public Access Catalog*). W domyślnym modelu założono, że metadane będą przechowywane w ogólnopolskim katalogu [NUKAT](#) oraz we własnym katalogu instytucji, opartym na systemie Horizon. Założenia te mogą być zmodyfikowane w konkretnym wdrożeniu systemu dLab. Podobnie jak wyżej, wszystkie czynności w tej kategorii są nieobowiązkowe, nie podlegają obowiązkowej weryfikacji i nie mogą zostać pominięte po wskazaniu do wykonania.

Nazwa typu czynności	Opis
Pełen opis bibliograficzny (Horizon)	Wprowadzenie lub aktualizacja metadanych w systemie Horizon
Pełen opis bibliograficzny (Nukat)	Wprowadzenie lub aktualizacja metadanych w systemie Nukat
Rekord pozycji (Horizon)	Wprowadzenie do systemu Horizon nowego rekordu dla pozycji, jeśli go brakuje
Hasła przedmiotowe (Horizon)	Uzupełnienie haseł przedmiotowych w systemie Horizon
Hasła przedmiotowe (Nukat)	Uzupełnienie haseł przedmiotowych w systemie Nukat
Linkowanie do dLibry (Horizon)	Wprowadzenie odnośnika do obiektu w dLibrze w systemie Horizon
Linkowanie do dLibry (Nukat)	Wprowadzenie odnośnika do obiektu w dLibrze w systemie Nukat

Digitalizacja

Czynności w tej kategorii pokrywają prace digitalizacyjne oraz transport pozycji do i z pracowni digitalizacji. W tej kategorii wszystkie czynności są obowiązkowe i nie mogą zostać pominięte. Czynności te muszą zostać wykonane w kolejności zgodnej z przedstawioną w poniższej tabeli:

Nazwa typu czynności	Opis	Uwagi	Podlega obowiązkowej weryfikacji
Wysłanie publikacji do pracowni digitalizacji	Wysłanie wszystkich pozycji na liście przewozowej. Zawartość listy przewozowej można wydrukować, aby dołączyć ją do przesyłki i ułatwić w ten sposób kontrolę jej zawartości.	Wykonywana wspólnie dla całej listy przewozowej. Czynność ta może zostać zrestartowana (w celu wysłania pozycji do innej pracowni digitalizacji).	✗
Przyjęcie publikacji w pracowni digitalizacji	Odebranie przesyłki. Odbierający powinien sprawdzić, czy w środku znajdują się wszystkie pozycje zapisane na liście przewozowej.	Wykonywana wspólnie dla całej listy przewozowej.	✗
Przygotowanie "plików matek"	Właściwa digitalizacja pozycji i umieszczenie otrzymanych plików na serwerze dLab	Wykonywana wspólnie dla całego klocka introligatorskiego.	✓
Zwrot publikacji z pracowni digitalizacji	Wysłanie przesyłki zwrotnej. Może się odbyć dopiero po zakończeniu digitalizacji wszystkich pozycji na liście przewozowej.	Wykonywana wspólnie dla całej listy przewozowej.	✗
Przyjęcie zwrotu publikacji z pracowni digitalizacji	Odebranie przesyłki zwrotnej.	Wykonywana wspólnie dla całej listy przewozowej.	✗

Dla ułatwienia definicji zadań, wprowadzono pewne ograniczenie: pierwsza i ostatnia czynność (wysłanie publikacji do pracowni i przyjęcie zwrotu) muszą być wykonane przez tę samą grupę użytkowników - zwykle pracowników biblioteki. Podobnie pozostałe trzy czynności: przyjęcie publikacji w pracowni digitalizacji, przygotowanie "plików matek" oraz zwrot publikacji muszą być wykonane przez tę samą grupę użytkowników - osoby wybranej pracowni digitalizacji.

Wersja prezentacyjna

Czynności objęte w tej kategorii mają na celu obrobienie zdigitalizowanych materiałów i przygotowanie wersji prezentacyjnej, nadającej się do udostępnienia w systemie dLibra.

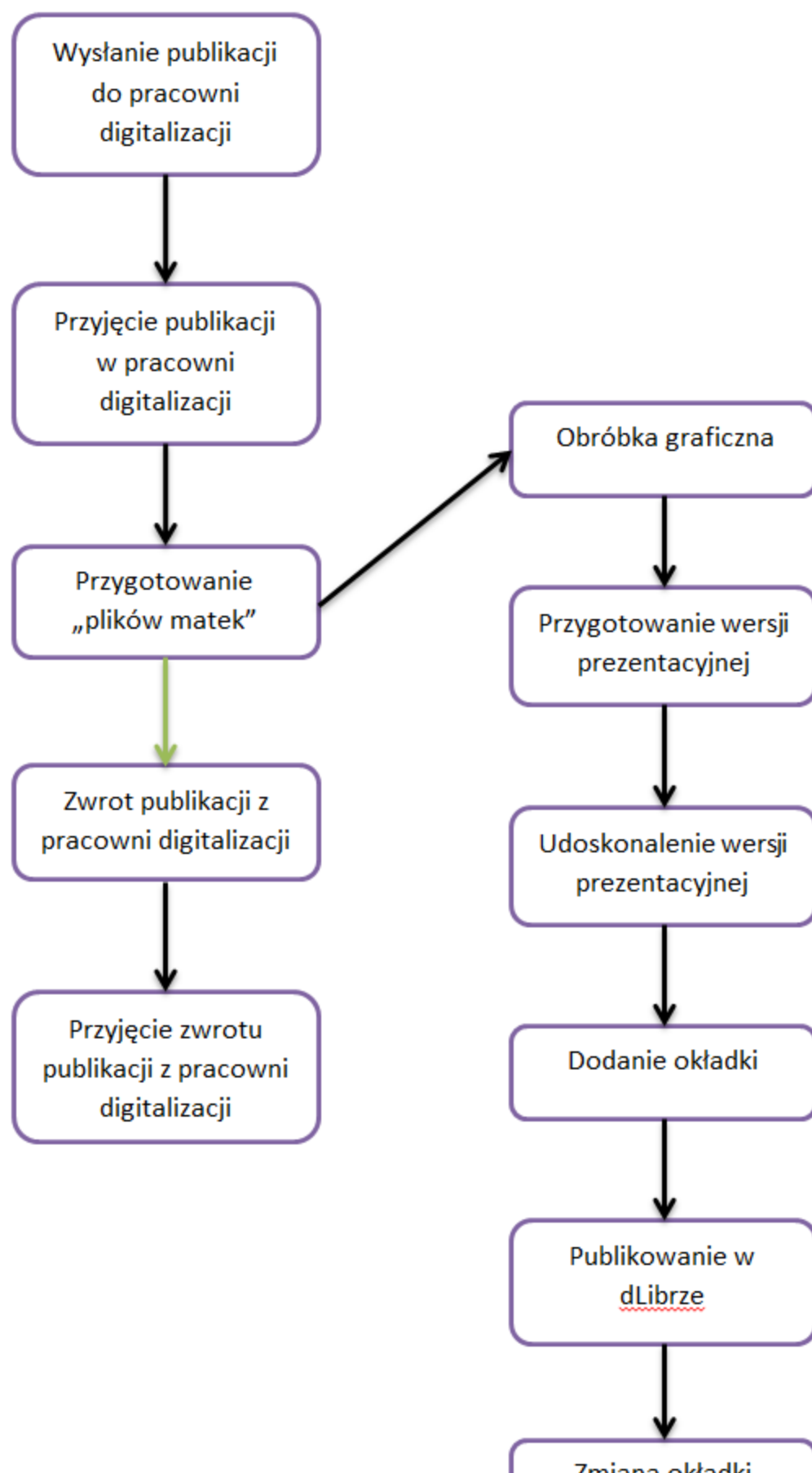
Nazwa typu czynności	Opis	Uwagi	Obowiązkowa	Może zostać pominięta	Podlega obowiązkowej weryfikacji
Obróbka graficzna	Wstępna obróbka plików matek i przygotowanie ich do przetwarzania automatycznego. Jeśli jakość skanów jest tak wysoka, że wstępna obróbka nie jest konieczna, można tę czynność pominąć.		✓	✓	✓
Przygotowanie wersji prezentacyjnej	Przetworzenie orobionych plików matek do docelowego formatu, który będzie można przedstawić czytelnikom.	Zwykle wykonywana automatycznie, przez jedną z wtyczek współpracujących z oprogramowaniem DocumentExpress i ABBYY FineReader. Ma przypisany parametr Profil , w którym należy wskazać profil konwersji, który ma zostać wykorzystany.	✓	✗	✓
Udoskonalenie wersji prezentacyjnej	Poprawienie ewentualnych błędów powstałych podczas automatycznego tworzenia wersji prezentacyjnej oraz dodanie funkcji, których automat nie obsługuje (np. wstawienie linków w spisie treści)		✗	✓	✓
Dodanie okładki	Dodanie w wersji prezentacyjnej stron przedstawiających okładkę, o ile pliki matki nie zawierały okładki.		✗	✗	✗
Publikowanie w dLibrze	Umieszczenie plików wersji prezentacyjnej w systemie dLibra.	Wykonywana automatycznie.	✓	✗	✓
Zmiana okładki	Zmiana miniatury obiektu w dLibrze. Domyślnie miniatura jest tworzona na podstawie pierwszej strony dokumentu cyfrowego. Jeśli takie rozwiązanie nie jest najlepsze, można wykorzystać tę czynność.		✗	✗	✓

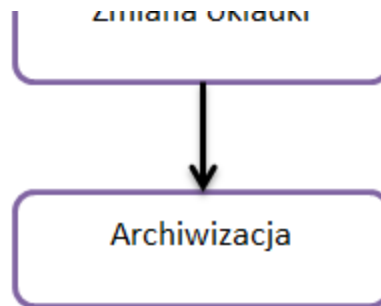
Archiwizacja

Archiwizacja jest osobnym typem czynności, który nie został przypisany do żadnej kategorii. Polega na wysłaniu plików obiektu (plików matek) do zewnętrznego archiwum w celu długoterminowego przechowywania. Czynność ta jest wykonywana automatycznie przez wtyczkę, która łączy się z systemem dArceo. Czynność archiwizacji jest obowiązkowa, nie może zostać pominięta i podlega obowiązkowej weryfikacji.

Zależności kolejnościowe

Zależności kolejnościowe pomiędzy typami czynności przedstawia poniższy schemat:

Czarne strzałki wskazują, że czynność późniejsza może zostać wykonana tylko wtedy, gdy czynność wcześniejsza zostanie wykonana, pominięta lub zaakceptowana. Jeśli czynność wcześniejsza zostanie usunięta (na przykład wykonawca odmówi wykonania czynności, a jego decyzja zostanie potwierdzona przez nadzorującego), spowoduje to również usunięcie czynności późniejszej. Na skutek reakcji łańcuchowej, także wszystkie kolejne czynności, które od niej zależą, również zostaną usunięte.

Zielona strzałka oznacza, że czynność późniejsza może zostać wykonana, jeśli czynność wcześniejsza zostanie zaakceptowana (ale nie wystarczy jej wykonanie bez akceptacji) lub usunięta. W powyższym zastosowaniu chodzi o to, aby pracownia digitalizacji nie wysyłała publikacji z powrotem do biblioteki, dopóki biblioteka nie zaakceptuje wyników skanowania lub decyzji o tym, że pozycja nie nadaje się do zeskanowania. Równocześnie, nawet jeśli czynność Przygotowanie "plików matek" zostanie usunięta, publikacje muszą zostać zwrócone do biblioteki, dlatego czynności związane ze zwrotem publikacji nie zostaną usunięte.